

V nedeljo, 15. septembra zjutraj, je bil Slomškov dom že zgodaj lepo pripravljen - kot, da se tam prejšnji večer ni nič dogajalo. Na tretjo nedeljo v septembru že tradicionalno praznujemo obletnico doma, ki jo letos še prav posebno zaznamuje spomin na pomemben dogodek izpred dveh desetletij, ko smo se z velikim slavljem veselili proglastitve našega zavetnika za blaženega.

Gostje so se zbrali na dvorišču, kjer jim je izrekel dobrodošlico predsednik Marko Selan. Zadoneli sta himni, zastavi sta se vzpeli. Pred vstopom v gornjo dvorano je naš župnik Franci Cukjati blagoslovil novo ploščo, ki smo jo postavili v spomin botrom Slomškovega doma: Kati Košir Potočnik, Hermanu Zupanu st. in Hermanu Zupanu ml.

Sledila je sveta maša, ki jo je daroval naš župnik ob somaševanju g. Tonija Burje, pri kateri smo molili za žive in rajne člane. Spremljalo jo je prelepo petje zbor Ex Corde, ki ga vodi Marta Selan Brula.

Po končani sveti maši je prisotne pozdravil in nagovoril novi veleposlanik Republike Slovenije, Alain Brian Bergant, ki se popoldanskega programa ni mogel udeležiti. Na kratko se nam je predstavil in orisal načrte za bodoče delo na novem delovnem mestu.

Sledil je čas za ogled razstave Slomškove šole, druženje, srečanje s starimi znanci. In seveda za kosilo, za katero je poskrbela ku-

58-LETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

15. SEPTEMBER 2019

»Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih starih prejeli. Dolžni smo skrbno ga ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti.«

bl. Anton Martin Slomšek

linarična ekipa pod vodstvom Mari in Francija Miklavc. Po kosilu smo jih nagradili z aplavzom - majhno priznanje za veliko delo! Kar hitro je minil ta opoldanski odmor in

ob napovedani uri smo se spet zbrali v dvorani Matevža Potočnika. Predsednik doma, Marko Selan, je v svojem pozdravu izpostavil pomen, ki ga ima dom za krajevno skupnost

in izrazil prepričanje, da bo z božjo pomočjo in pod varstvom blaženega zavetnika tudi v bodoče izpolnjeval to poslanstvo. Navzoče je nato pozdravil predsednik Zedinjene Slovenije, Jure Komar.

In v polni dvorani so se spet ugasnile luči, da so na oder spet stopili mladi igralci in pevci za drugo predstavo muzikala Lepotica in zver, ki je tudi tokrat močno navdušil publiko, da je nastopajočim ob koncu stoje plaskala.

Močan aplavz je bil dokaz, da so prisotni uživali pri predstavi in priznali ogromno delo, ki je bilo storjeno, da se je vse tako lepo izteklo. Šopki pomladanskih rož za te, ki so pri pripravah sodelovali, so bili le majhen znak tega priznanja.

Tu želimo omeniti še prav posebni darili, ki ju je Slomškov dom izročil režiserju Marcelu in pa scenografiji Andrei: umetniški vrtnici, ki ju je prav posebno za to priliko izdelal znani Marjan Grum. Vrtnica je simbol zgodbe o lepoticini in zveri, zato bo tudi najlepši spomin na ta izjemni muzikal!

Veselo vzdušje so gostje iz dvorane ponesli na vrt Slomškovega doma, kjer so preživeli še lepe večerne trenutke v dobri družbi.

Praznovanja obletnice je konec. In že z energičnim korakom stopamo v novo leto, v katerem želimo še naprej graditi bodočnost našega skupnega doma. Vse najboljše, Slomškov dom!

Slomškova šola je izpolnila 70 let!

Ali to pomeni, da se mora upokojiti? Seveda ne! Slavje, ki so ga skupno pripravili učitelji, učenci in starši nam je v dokaz, da je do tega še daleč.

V soboto, 14. septembra, so se gostje začeli zbirati v Slomškovem domu že pred 19. uro. Gornja dvorana je bila še zaprta, zato so si pa v spodnjih prostorih z zanimanjem ogledali retrospektivno razstavo o sedmih desetletjih delovanja šole, za katero sta poskrbela Sofi Bokalič in Pavel Brula. Skrbno izbrane slike so bile za to priložnost tako prikazane, da se je vsak lahko na njih poiskal in obujal spomine na lepa otroška leta. Fotografije so pa spremljala primerna besedila.

Še predno so gostje vstopili v dvorano je župnik Franci Cukjati blagoslovil novo ploščo, s katero je Slomškov dom obeležil to obletnico. Napovedovalka, Majda Godec, je prebrala te besede:

»Materin jezik je najdražja dota ki smo jo od svojih starih dobili. Dolžni smo skrbno ga ohraniti, olepšati in svojim mladim zapustiti.«

Te besede našega škofa Antona Martina Slomška naj bodo poklon Slomškovega doma naši dragi šoli, ki danes obeležuje 70 let delovanja. Zapisane na spominski plošči naj nas vedno spominjajo na zaklad, ki nam ga je šola posredovala in katerega nas je naučila ljubiti.

Gostje so se pomaknili v gornjo dvorano in jo do zadnjega kotička napolnili. Prireditev je otvoril prihod zastav, slovenske in argentinske, ki so ju nosili učenci osmega razreda Slomškove šole: Martin Brula, Tomaž Godec, Nacek Kocmur in Načo Koželnik. Navzoči so navdušeno zapeli obe himni.

Napovedovalka je najprvo pozdravila goste, ki so se odzvali vabilu in se pridružili slavju:

- Veleposlanik Republike Slovenije g. Alain Brian Bergant

70-LETNICA SLOMŠKOVE ŠOLE

14. SEPTEMBER 2019

- predsednik Zedinjene Slovenije Jure Komar z gospo;

- predsednik Slomškovega doma Marko Selan z gospo;

- dušni pastir Slomškovega doma gospod Franci Cukjati ter gospod Robert Brest;

- ramoški župnik Roberto Scardamaglia

- bivše voditeljice Slomškove šole: Alenka Prijatelj, Saša Zupan Omahna, Meta Debeljak Vombergar, Helena Rode in Mateja Hribar Šmalc;

- voditeljice slovenskih šol v Argentini: Lucijana Servin Čeč iz Baragove šole, Andrejka Papež Cordoba iz Prešernove šole, Irena Urbančič Poglajen iz Balantičeve šole, Nina Pristovnik Diaz iz Rožmanove šole, Pavla Grbec iz tečaja ABC, ter Štefan Godec iz Srednješolskega Tečaja Ravnateljja Marka Bajuka.

Poudarila je zatem, da slavje poteka pod ča-

»Jaz zjutraj se zbudim in moram pesmi peti, potem med brazde se spustim, si živež oskrbeti«

bl. Anton Martin Slomšek

stnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja, in obrazložila, da je »Namen častnega pokroviteljstva izkaz podpore predsednika republike vašemu delu in prizadevanjem in daje dogodku prav poseben pomen. Častno pokroviteljstvo predsednika pomeni, da predsednik spodbuja vaše ideje, se zavzema za stvari, s katerimi se ukvarjate in podpira vaša prizadevanja« (iz

dopisa predsednika Pahorja)

To priznanje je v ponos Slomškovi šoli in vsem slovenskim šolam v Argentini, ki že dolga desetletja skrbijo za slovenski jezik in identiteto med malimi argentinskimi Slovenci.

Sledili so pozdravi in voščila:

voditelj Slomškove šole, Marcelo Brula predsednik Slomškovega doma, Marko Selan veleposlanik RS, Alain Brian Bergant, ki je izročil priznanje Urada za Slovence v Zamejstvu in po Svetu

predsednik ZS, Jure Komar, ki je izročil spominski krožnik v imenu društva in Medorganizacijskega sveta

Irena Urbančič Poglajen, v imenu slovenskih šol v Argentini in končno ravnatelj SSTRMB, Štefan Godec

V imenu ministra za Slovenske v zamejstvu in po svetu Petra Jožefa Česnika je veleposlanik Bergant voditelju Marcelu Bruli izročil posebno zahvalo in priznanje ob 70. obletnici delovanja Šole Antona Martina Slomška.

Odbor staršev je nato na oder povabil prisotne bivše voditeljice šole, in jim v priznanje izročil majhen dar. Močno ploskanje vseh navzočih je bilo znak, kako vsi cenimo njihovo delo za naše male!

Publika je bila že nestrpna. Ugasnile so se luči in prvi akordi so nas popeljali v čarobni svet pravljic! Povest o ošabnem princu, ki ga je čarodejka spremenila v grdo zver, je prevzela gledalce. A to je druga zgodba ...

Seveda gostje niso želeli oditi kar takoj po tem bogatem programu. Lep večer jih je pridržal na vrtu Slomškovega doma, kjer je odbor staršev šole poskrbel za praznično pogostitev.

Vse najboljše, mlada Slomškova šola!

Mariana Poznič

LEPOTICA IN ZVER

Nekoč, predavnimi časi, je lepa čarodejka ošabnemu princu izrekla urok: zaradi njegove krutosti ga je spremenila v ostudno zver. A urok bo premagan, če mu uspe resnično ljubititi in biti ljubljen predno vrtnici, ki mu jo je izročila v dar, odpade zadnji cvetni list.

Leta so minevala, listi so odpadali a Zveri ni uspelo premagati uroka. Kajti, le kdo bi mogel vzljubiti zver?

Čudežni vrtnici je ostajal le še zadnji rdeči list, ko sta se blizu konca muzikala na odru kruto borila Zver in ošabni Gaston. Takrat se pojavi v stolpu Belle in s pesmijo prizna, da ljubi Zver. In vrtnica izgubi še zadnji list. In prav tisti trenutek se je na odru, pod močno lučjo, odtrgal zadnji cvetni list in padel.

Naključje, slučaj? Ne, režiserjeva roka je poskrbela tudi za take podrobnosti.

Vsi poznamo režiserja in vemo, da ima vse natanko premišljeno in da je pripravljen tudi celo noč popravljati obleko ali sceno, če še ni povsem zadovoljen z njo. Prav to se je zgodilo na predvečer premiere - in samo takšna vztrajnost in ljubezen do igranja lahko privede do tako dovršene predstave, od katere nismo mogli odvrniti oči.

Zgodba se dogaja na dveh krajih: v začaranem gradu, v katerem biva Zver, in pa v majhnem mestecu, kjer je Belle doma. V prvem stanujejo žalostni prebivalci, ki jih je krutost princa spremenila v navadne stvari in čakajo, da jih ljubezen odreši. V drugem pa živijo veseli a lahkomišelnih ljudje, ki se hitro navdušijo in sledijo najbolj zvitemu med njimi. Most med obema svetoma zgradi mlada deklica, ki edina zna pod grdo masko odkriti plemenito srce.

Gledalci smo uživali prizore nenavadnega para, Branka in Aleksa, ki sta nas v vlogah Lumièrja (svečnika) in Din Dona (ure) mnogokrat spravila v smeh do solz!!

Prav tako tudi Martin, ki mu je vloga

predrznega Gastona, odlično pristajala. Zdelo se je, da je bila napisana prav zanj! Tako je bil imeniten, da so se njegove tri oboževalke (Vero, Nadja in Tati) kar topile od zaljubljenosti ob vsakem njegovem namigu. Damian je pa prepričljivo zaigral njegovega zvestega spremljevalca, Lefouja, ki je strpno prenašal vse prijateljeve šale in poniževanja.

Posebne čestitke pa si seveda zasluži Clara, v glavni vlogi Belle, ki je s svojim nežnim a odločnim petjem očarala ne samo strogo in navzven nedostopno zver ampak tudi vse gledalce v dvorani. Imela je dolgo in težko vlogo in izvedla jo je odlično!

Pa seveda Niko, v tako zahtevni in posebni vlogi kot je bila divja Zver, kjer je moral vzbuditi pri publiku tako nasprotna čustva: po eni strani, strah in tesnobo, po drugi usmiljenje in sočutje pa seveda končno doseči ljubezen njegove rešiteljice, kar je zagotovo dosegel!

Nihče ni niti za trenutek podvomil, da ima elegantna Babette (Lucijana), postavnega Lumièrja čisto pod svojim zaljubljenim vplivom ... In da ni znameniti operni pevki, Madame de la Grande Bouche, kljub dolgoletnemu uroku glas čisto nič propadel. Ponosni smo, da Marta z nami deli svoje talente! Lepo je bilo slediti igranju Miki, Gospe Potts, ki je kot skrbna in razumljiva gospodinja, vse v gradu povezovala in jim pametno svetovala in pa mali Tanji, v vlogi Čipa, ki nas je osvojila s svojim nežnim in otroškim nastopom.

Dani je uspešno zaigral Mavrica, Bellinega malce čudnega očeta, ki je kljub nerazumevanju okolice pokazal svoj pogum in roditeljsko ljubezen.

Posebno omembo pa zaslužijo še vsi šolski otroci, ki so kot žličke, noži in vilice pa tudi šalčke in prtički navdušeno pritekli na oder in razveselili občinstvo. Starejši fantje so v imenitnih volčjih maskah nakazali gozdne nevarnosti pa tudi grajskih služabnikov ni manjkalo.

Vaščane, ki sledijo Gastonovim podlim načrtom, so na odru uprizorili mladi Slomškovega doma, glas so jim pa posodili člani zbor Ex Corde, ki so že vnaprej snemali potrebne pevске vloške.

Prav vsi so kar izžarevali veselje in publika je tako v soboto kot v nedeljo z burnim ploskanjem večkrat kar prekinila izvajanje, saj je bilo treba nagraditi igralce-soliste in jim izkazati svoje navdušenje.

Scena, na skrbi Andree in njenih pomočnikov, je bila, kot vedno, izvrstno premišljena in se je tako hitro spreminjala, da med prizori ni bilo pavze, ki bi premotila gledalce, je pa istočasno omogočila vsa gledališka dejanja. Nepogrešljiv del scene so bili tudi originalno izdelani rekviziti - ob potrebnem času so bili vedno na pravem mestu.

Protagonično vlogo so pa tokrat imele tudi luči: v različnih barvah in efektih so poudarile, razsvetlile ali pa celo skrile dogajanja na odru. Delovna ekipa je tudi tokrat pokazala svojo izkušnost. Prav tako tudi fantje skupine Audio Pristava s pripravo zvoka in snemanjem glasbe.

Obleke, na skrbi Marjane in skupine mamic, so bile poglavje zase. Imele so pred seboj velik izziv, vendar so učinkovito rešile komplicirane kostume igralcev: zver, svečnik, ura, omara, čajnik, šalica, itd, itd.

Končno moramo pa še poudariti skrito delo šepetalk: publika jih ne vidi, tudi slišati jih ne sme. A igralcem brez njih nekaj manjka...

Veliko je bilo še tistega skritega dela, ki ga pozna samo režiser... in njegova pomočnica..... in njuna družina.... Ko je bilo treba prilagoditi besedilo, pa poiskati partiture in najti vsakemu verzju primerno rimo, pripraviti koreografije plesov, skratka pomisliti na vse podrobnosti, da bi vse teklo "kot po maslu". In tako je bilo!

Na skupni sliki ob koncu igre smo zasledili čez 70 znanih obrazov: vsem njim prav velik aplavz!

AVŠ

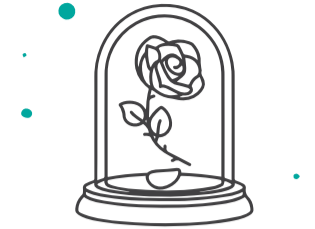
življenjem. "Vsi so mi priznali, da niso imeli večjih težav s slovenščino. Kar hitro so se uživali v tamkajšni okolje." Ga. Meta je povedala, da ob vsem delu "včasih postanemo malodušni, ampak, ko vidimo uspehe, čeprav včasih šele po več letih, smo zadovoljni, da smo tudi mi dodali svoj kamenček."

Leta 2003 je šola za štiri leta dobila novo voditeljico in sicer gdč. Heleno Rode. Jasno ji je bilo, "... da je bil in je še danes glavni cilj šole slovenskim otrokom, rojenim v Argentini, posredovati ljubezen do Boga in slovenstva in jih spodbujati k zvestobi do svojih duhovnih in narodnih korenin." V dolgih letih kot učiteljica in voditeljica, je okusila, "... kako skupinsko delo, seštevek posameznikov, ustvari novo kategorijo kreativnosti, ki je posameznik nima. Kakšno moč imajo ljudje, ki medsebojno sodelujejo, kjer jih družijo vrednote." Isto izkušnjo je doživela voditeljica ga. Mateja Hribar Šmalc (2007-2013), ko so pripravljali neko predstavo in ugotovila, da sta "... dobra volja in potrpežljivost šolskega osebja spodbudila vse sodelujoče k napornemu delu in končno je to pripeljalo do uspešnega zaključka."

Tudi sedanji voditelj in učitelj petja, g. Marcelo Brula, prav gotovo uspešno krmari šolo teh zadnjih šest let. Pod njegovo režijo, z ljubeznijo in s sodelovanjem tolikšnih (učiteljev in katehetov, pevovodkinje, sedanjih in bivših učencev in staršev, ostalih članov doma), nas je očaral s spevoigro Lepotica in Zver, ki jo je za ta jubilej postavil na oder doma.

Na zdravje, Slomškova šola! Z energijo, dobro voljo, potrpežljivostjo, ljubeznijo do slovenstva in otrok in z velikim božjim blagoslovom, pojdite novim jubilejem naproti!

Prilagodila Lucijana Hribar

Režija, priredba in prevod scenarija

Marcelo Brula

Pomoč pri režiji

Marta Selan Brula

NASTOPAJO

Belle – **Clara Mazières**

Zver – **Niko Malalan**

Gaston – **Martin Marolt**

Lumièrre – **Branko Marinič**

Din Don – **Aleks Cestnik**

Gospa Potts – **Miki Bokalič**

Madame de la Grande Bouche – **Marta Selan**

Babette – **Lucijana Jakoš**

Čip – **Tanja Cestnik**

Mavric – **Dani Cestnik**

Lefou – **Damian Malalan**

Claudette – **Vero Brula**

Laurette – **Nadia Jakoš**

Paulette – **Tatjana Brula**

Psihiater – **Mati Brula**

Pek – **Damijan Loboda**

Knjižničar – **Martin Loboda**

Čarovnica – **Natalia Podržaj**

Glas: **Andrejka Vombergar Štrfliček**

Vaščani:

Štefi Bokalič – Martina Koželnik – Magdalena Mazières – Natalia Podržaj – Cintija Pregelj – Saši Smrdelj – Lučka Pregelj – Anja Lijeron Košir – Luciana Petkovšek – Cecilia Petkovšek – Marko Koželnik – Mati Brula – Martin Loboda – Tomi Selan – Niko Selan – Marko Loboda – Damijan Loboda – Magu Brula – Katja Brula – Viki Cestnik – Jani Petkovšek – Maks Cestnik – Ceci Magister

Volkovi: Martin Brula – Tomaž Godec – Mirko Kočar – Nacek Kocmur Košir – Načo Koželnik

Grajska služabnika:

Andrej Kočar – Tomi Miklavc

Otroci Slomškove šole: Katja Brula – Magu Brula – Maks Cestnik – Martina Cestnik – Viki Cestnik – Simon Hrovat – Nadja Kočar – Ema Košir – Janez Košir – Zofija Košir – Ceci Magister – Luci Magister – Paula Magister – Luka Marini – Marko Marini – Hernan Obriskal – Načo Paulise – Martina Paulise – Santi Paulise – Ivan Petkovšek – Jani Petkovšek – Luka Pregelj – Tomaž Pregelj – Peter Rosetti – Sofia Rosetti – Matej Rovani – Viki Rovani – Fede Tomazin – Juampi Tomazin – Juli Tomazin – Juanma Vester – Sebi Vester.

S sodelovanjem **Pevskega zbora Slomškovega doma Ex Corde**

Kostumografija – **Marjana Modic Cestnik**

Scena – **Andrea Quadri Brula**

Pomoč pri oblekah:

Marjana Antonič Pipan – Monika Vitrih Koželnik – Aleks Cestnik in sodelavci

Odrski tehnik: Aleks Kastelic – Miha Podržaj – Karel Pregelj – Jože Lenarčič – Oskar Pregelj – Edi Cestnik – Dani Cestnik in sodelavci

Šepetalki:

Marija Novak Kinkel in Andrejka Kinkel

Rekviziti: Lojze Kočar in Marjan Petkovšek

Maskiranje: Štefan Godec – Veronika Godec Marini in sodelavci

Luči: Matjaž Ribnikar – Aleks Šuc in sodelavci

Zvok: Audio Pristava

Oblikovanje: Erika Indihar

70. OBLETNICA SLOMŠKOVE ŠOLE

Leta 2009 je Slomškova šola praznovala 60. obletnico svojega obstoja. Za ta pomemben jubilej so učenci (takratni in bivši) pod vodstvom Marcela Brule uprizorili spevoigro Hvalnica družine Trapp, ki je žela mnogo uspeha in predstav. Izdana je bila tudi brošura, s pogledom nazaj, na skromne začetke pouka, posuta s spomini nekdanjih in takratnih voditeljev in učencev, s seznamom njihovih imen, s pozdravi predstavnikov drugih ustanov in s fotografskim gradivom.

Kar hitro je minilo 10 let in z veseljem smo zdaj praznovali že 70 let Slomškove šole. Zavidljiva obletnica za majhno skupino ljudi -povojnih emigrantov in njihovih potomcev-, ki na prilagojen način ohranja duh izpred sedem desetletij.

Pokukajmo v brošuro, da si osvežimo spomin in se naučimo misli vodstva Slomškove šole!

Prva voditeljica Slomškove šole, gdč. Anica Šemrov, se je že v taborišču lotila poučevanja. Priredila je abecednik za 1. razred taboriščnih učencev (ki ga je poslikal sedanji član doma, takrat trinajstletni Stane Snoj). V Argentini se je priključila Slomškovi šoli v okraju Ramos Mejia. Najprej je delovala kot učiteljica, kasneje kot voditeljica (1949-1965). V izdani brošuri lahko beremo njene besede: "... voditeljem vseh slovenskih šol čestitam k dolgi dobi bogatega dela in želim, da bi še vztrajali. Izredno sem vesela mladih moči, ki v Argentini pridobljeno znanje posredujejo naslednjim rodovom. V njihovem delu vidim bodočnost slovenske skupnosti", besede, ki veljajo še danes.

Za gdč. Anico je vodenje šole prevzela ga.

Vera Holosan (1966-1970), kasneje pa g. Marijan Schiffrer (1971). Njemu je sledila ga. Helena Zupan Malovrh. (1972-1995). Tudi ona je bodočnost slovenskih šol gledala z zaupanjem in optimizmom. "Prepričana sem, da moramo mi v sedanjem trenutku storiti, kar je v naših močeh in zaupati, da bodo za nami prevzemali naše mesto naši mladi, ki bodo morda z nekoliko spremenjenem načinom pa z enakimi ideali nadaljevali naše delo."

Naslednja voditeljica šole je bila ga. Alenka Prijatelj Schiffrer (1996), ki nas je spominjala, da so "... narod, domovina, Bog (...) gonilno geslo vseh, ki so z ljubeznijo žrtvovali svoj prosti čas, svoj počitek, da bi v teh otrocih, rojenih v drugem svetu, ohranili zavest, da so Slovenci, da jim pripadnosti slovenskemu narodu noben režim, nobena vlada ne moreta in ne smeta odvzeti." Tudi ona je želela, "... naj bo naša sobotna slovenska šola kraj, kjer lahko naprej posredujemo našim otrokom krščansko-slovenske vrednote, ki so danes po celem svetu skoraj pozabljene."

Bivša voditeljica, ga. Saša Zupan Omahna (1997-2001), je tudi poudarila, da "... idealizem in ljubezen staršev, učiteljev in duhovnikov, ki so darovali svoje delo in čas še vedno živita in rasteta v nas, bivših in današnjih učencih. Uspehi naših bivših učencev so na v spodbudo."

Med uspehi lahko štejemo vse bivše učence, ki so se po sili argentinskih razmer, izselili v druge države, predvsem v Slovenijo. Ti učenci so gospe Meti Debeljak Vombergar, ki je prevzela vodstvo šole za leto 2002, priznali doprinos slovenske šole k njihovim novim

ROMANJE K LURŠKI MARIJI

Slovinci v Argentini romamo vsako leto po prazniku vnebovzeta Device Marije na božjo pot v Lourdes. Letos je to bilo v nedeljo, 18. avgusta.

Vsak je prihitel k Mariji najprej z osebnimi nameni, ji priporočil svoje skrbi in težave a tudi skupne zahvale in prošnje.

Najprej smo molili rožni venec, ki ga je vodila Nevenka Belič. Sledile so pete litanije Matere Božje, tako drage slovenskemu narodu. Po baziliki je odmevalo: "Prosi za nas!". Vmes smo prepevali Marijine pesmi kot izraz resnične ljubezni in trdnega zaupanja, da njena priprošnja vse premore pri Bogu. Potem je bil blagoslov z Najsvetejšim.

Skupina fantov in mož je vodila ljudsko petje. Mašo je vodil Janez Filipič; berila sta brala Terezka Prijatelj Žnidar in Martin Jeretina.

Sveto mašo je daroval g. Marjan Bečan, slovenski dušni pastir v Nemčiji, ki nas že vrsto let prav v tem času obišče in spremlja naša romanja. Med pridigo nam je govoril o svetniškem zgledu škofa Rožmana. Njegovo škofovsko geslo: TEŽA KRIŽA IN PLAČILO nam jasno kaže pot k Bogu. Vsak človek mora sprejeti svoj križ in ga vdano nositi, če se hoče zveličati. Po zgledu škofa Rožmana mora biti naše življenje globoko zakoreninjeno v Bogu. Škof je pristrčno častil Mater Božjo in to tudi nam priporočal.

Med sv. mašo sta spovedovala naš delegat dr. Jure Rode in g. Franci Cukjati. Ob koncu smo zmolili molitev za slovenski narod, ki je bila na podobnih ob 100-letnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

m.z.

- Padre, a dónde va?
- A Constitución.
- Venga, que lo llevo.
- V avtu mi da roko:
- Jaz sem Jud.
- Jaz pa Slovenec.
- Slovenec? Potem pa poznate škofa Rožmana?
- Seveda!
- Koliko je on rešil naših ljudi!
- To pa jaz prvič slišim, da je on rešil kakšnega Juda.
- Je, in ne malo.
- Kako pa, da Vi to veste?
- Vemo!

(Marjan Bečan, iz pridige na romanju v Lourdes, Oznaniilo - 1. 9. 2019)

OkrOgle OBLETNICE | Matej Cigale (1819 - 1889)

Pred 200 leti, 2. septembra leta 1819, se je v Dolenjih Lomeh pri Črnem Vrhu nad Idrijo rodil Matej Cigale, slovenski pravnik, prevajalec, urednik in eden najvplivnejših slovenskih jezikoslovcev in pravoslovcev 19. stoletja. Postavil je temelje slovenski pravni terminologiji in strokovnemu jeziku nasploh.

Cigaletov življenjepis:

Očetu Jožefu (polgruntarju) in materi Neži Tomec se je Matej rodil 2. septembra 1819 v Dolenjih Lomeh nad Idrijo. Osnovno šolo je obiskoval v Črnem Vrhu, glavno šolo v Idriji, gimnazijo in liceja pa v Gorici do leta 1841. Eno leto je bil v bogoslovju v Ljubljani, potem se je odločil, da bo študiral pravo najprej v Gradcu, potem pa na Dunaju. Leta 1848 je naredil izpit

za sodnika, vendar se je isto leto vrnil v Slovenijo in postal urednik prvega slovenskega političnega lista Slovenija.

Leta 1849 je na Bleiweisov predlog bil sprejet na Dunaju v uradu pravosodnega ministrstva, kjer so prevajali državne zakone v vse govoreče jezike avstro-ogrškega cesarstva. Na Dunaju je ostal do smrti, 20. aprila 1889.

Jezikoslovec

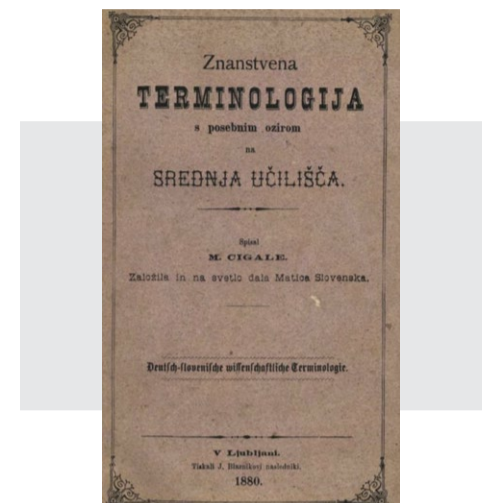
Cigale je kot strokovni ocenjevalec vplival na jezik v šolskih učbenikih, predelal je slovensko slovnico, spisal je prvo, drugo in tretjo nemško slovnico za slovenske ljudske šole, v raznih časopisih (Slovenski glasnik, Novice) je objavljajl članke in razprave o pravopisu, oblikoslovju in o pravilni uporabi sklanjatve in spregatve: skoraj vsi njegovi predlogi so prešli v slovensko slovnico in veljajo še danes.

Zaradi izrednega poznanja slovenščine in terminologije, so Cigaletu zaupali uredništvo nemško-slovenskega slovarja. Rokopis, ki so ga pripravljali nad 50 let, je prevzel leta 1854 in ga dopolnil in dodelal tako, da je Deutsch-slovenisches Wörterbuch izšel leta 1860. To je bil prvi večji slovenski tiskani slovar, znan pa je tudi kot Wolfov slovar (po škofu Antonu Alojziju Wolfu, ki je izdajal slovarja financiral).

Pravoslovec

38 let je Matej Cigale bil urednik slovenskega dela državnega zakonika. V teh letih je nagrmadil toliko pravno-terminološkega gradiva v slovenskem jeziku, da je z njim ustva-

ril slovenski pravniški jezik in ga usposobil za uradovanje. To je bilo silno težavno delo, saj si je moral sprosti iskati in ustvarjati razne pravniške in državnostnanske izraze. Izdal je slovar slovenske pravne in politične terminologije, s katerim je postal ustvaritelj slovenskega znanstvenega jezika.

Cigaletu so leta 1894 postavili v Črnem Vrhu spomenik, na katerem je več napisov. Eden je Cigaletov citat "Kar zrak stvaram, je narodom narodnost". Drugi pa omenja Cigaletov pomen: "Eden poglobitnih stebrov mile slovenščine in eden največjih dobrotnikov slovenskemu ljudstvu".

Pripravil Jože Jan

ŠPORTNI DOSEŽEK V KOLESARSTVU

Madrid – Slovenija je bila včeraj (v nedeljo, 15. 9.) v kolesarskih nebesih s Primožem Rogličem in Tadejem Pogačarjem skupaj na odru za zmagovalce. Razplet je bil sanjski, pot do njega skozi 3290 kilometrov pa pek-lenska. Za oba se je začela s hudim padcem v 1. etapi in velikim olajšanjem v 20. na planoti Gredos, ki je postala novo svetišče slovenskega kolesarstva.

»Na koncu ti ostanejo le lepi spomini,« je Roglič na eni od novinarskih konferenc odgovoril na vprašanje, ali se bo še vrnil na Vuelto, na kateri je bila njegova pot do zmage izjemno trnava. In vsem slovenskim ljubiteljem kolesarstva bo ostala v lepih spominih, čeprav je bil začetek šokanten. Na trasi uvodne vožnje na čas v Torre Vieja se je v suhem vremenu iz nikoli povsem pojasnjenih razlogov znašla voda in ravno kolesarji ekipe UAE s Pogačarjem in Jumba Visme z Rogličem so grdo padli. Pogačar je izgubil več kot minuto, Roglič 40 sekund, popotnica v boju za rdečo majico bi bila stežka slabša.

V rezultatsko pozabo je šla za Rogliča že naslednji dan, ko je v pobegu šesterice nadoknadil izgubljenost. Pogačar se je v igro za vrh vrnil nekoliko kasneje, v prvih gorskih etapah je še izgubljal proti tekmeccem, nato pa zablestel v polnem sijaju. Njegova zmaga v 9. etapi v Andori, v kateri je Roglič padel še drugič, je bila senzacija, ponovitev v 13. etapi na Los Machucos, v kateri sta z Rogličem poskrbela za prvo slovensko dvojno zmago na tritedenskih dirkah, nič več.

Gospodar po vožnji na čas

Vmes je bila še vožnja na kronometer v 10. etapi v Pauju, kjer je Roglič z zmago oblekel rdečo majico in je do konca ni več slekel. Vse zveni sila preprosto za nekoga, ki ni spremljal zadnjega tedna dirke, po konfiguraciji trase najlažjega, po razmerah za dirkanje in potezah tekmecev pa najtežjega. Slovenske sanje

bi se lahko razblinile v 14. etapi, ko je moral zaradi posledic padca odstopiti Luka Mezgec, na tleh je pristal tudi Pogačar, vendar brez hujših posledic.

Roglič je imel v gorskih etapah vseskozi dirko pod nadzorom, preglavice so mu povzročale vetrovne kastiljske planote, v katerih je njegova zmaga dvakrat visela na nitki. V 17. etapi, ko je dopustil pobeg Naira Quintane in v vožnji na veter izgubil več kot pet minut proti Kolumbijcu, ter v 19., ko je na poti v Toledo Movistar s Quintano in drugouvrščenim Alejandrom Valverdejem z napadom poskušal izkoristiti tretji Rogličev padec na dirki. Ob zgražanju kolesarskega sveta je Valverde zategnil »ročno zavoro« in Roglič je bil le še korak oddaljen od končne zmage.

Slovenske sanje uresničene, kolumbijske končane

Pogačar je bil tedaj še na 5. mestu, malokdo je pričakoval, da bo imel mladenič, ki je že z dotedanjimi rezultati presejal vsa pričakovanja, v nogah še toliko »dinamita«, da bo vrstni red obrnil na glavo. Zaradi njega je bila 20. etapa epska in zgodovinska za slovensko kolesarstvo. Roglič si je na videz brez težav zagotovil končno zmago, Pogačar pa je po 39

Slika AFP - Delo.si

kilometrih samostojne vožnje slavil še tretji etapni uspeh in pokončal vse kolumbijske sanje na tej dirki – Quintano je izrinil z zmagovalnega odra, Miguelu Angelu Lopezu je slekel belo majico najboljšega mladega kolesarja.

»Tadej je do potankosti izpeljal akcijo, ki smo jo načrtovali, da bi osvojili belo majico. Najprej smo v pobeg poslali Sergia Henaa, da je navil tempo na začetku predzadnjega vzpona in pripravil Tadejev napad. Čeprav je to precej težje storiti kot načrtovati, Tadej niti za sekundo ni dvomil o tem, ali mu bo uspelo,« je od sreče žarel športni direktor ekipe UAE Matxin Fernandez.

V Rogličevem taboru pa so naposled odprli šampanjec. »Čutimo velik ponos in olajšanje, ker je vendarle konec. Pot do zmage nikakor ni bila enostavna. Tudi v zadnji gorski etapi ne, saj smo spet bili težko bitko s kolesarji Astane in Movistarja. Naši kolesarji so v prvem delu etape narekovali oster tempo in poskrbeli, da ni bilo resnejših napadov na Primožev rdečo majico. Tu so porabili toliko moči, da je Primož nato ostal sam v zaključku. Bil je dovolj močen, da je sam opravil s tekmeccem, poleg tega ni imel nepredvidenih težav. V takšnih primerih je treba imeti tudi nekaj sreče,« se je velik kamen odvalil s pleč športnega direktorja Jumba Visme Addyja Engelsa, ki je sicer imel prste vmes pri ponesrečenem Rogličevem zadnjem tednu Gira.

»Tudi tu je bilo je nekaj kritičnih trenutkih, ko bi lahko vse šlo po zlu. Izpostavil bi tri, padec v uvodni vožnji na kronometer, 17. etapo z vožnjo na veter in naposled še 19. etapo z Movistarjevimi napadom po Primoževem padcu. Dogajanja na tej etapi ne bom več pogreval, vesel sem, da se je na koncu razpletlo, kot se je,« je še povedal Engels.

Sodeč po razpletu letošnje Vuelte in načrtih njunih moštev ne bo nič presenetljivega, če se bomo julija 2020 sprehodili skozi Rogličev in Pogačarjev boj za vrh na Touru.

Miha Hočvar - Delo.si

KOLEDAR

28. septembra ob 15:00

Redni pouk SSTRMB

29. septembra

Obletnica doma | Pristavski dan
Slovenska Pristava, Castelar

5. oktobra do 6. oktobra

Mladinsko peš romanje v Luján

6. oktobra

Obletnica ZSMŽ v Slovenski hiši

12. oktobra ob 15:00

Redni pouk SSTRMB

12. oktobra ob 15:00

Redni pouk SSTRMB

13. oktobra

Obletnica doma | Naš dom
Naš dom San Justo

19. oktobra ob 15:00

Redni pouk SSTRMB

19. oktobra

50. PEVSKO GLASBENI VEČER
Slovenska hiša

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

STARI STARŠI

26. julija, na god svetih Joahima in Ane (Marijinih staršev) praznujemo “dan starih staršev”. Kako pomembni so v življenju vsakega človeka stari starši! Kolikokrat so nas pazili, nas hranili, nas vzgajali, se z nami igrali, nas včasih morda tudi malo razvajali...

Papež Frančišek je o starih starših na svetovnem družinskem srečanju v Rimu leta 2013 dejal: “Stari starši so modrost družine in modrost narodov. Narod, ki ne posluša starih staršev je narod, ki propada”.

Dragi bralec, če še imaš ob sebi staro mamo ali starega ata, ga obišči, objemi, poljubi, da jim tako vrneš vsaj malo neskončne ljubezni, ki so ti jo dali.

Lahko pa jim tudi preberete te pogo- vore in citate, za razmislek in nasmeh:

• Moji vnuki mislijo, da sem najstarejši človek na Zemlji. Potem, ko se z njimi igram uro ali dve, tudi jaz mislim enako!

(Gene Perret, ameriški dramatik)

• Ena največjih skrivnosti življenja je, kako se fant, ki ni bil primeren za poroko z njegovo hčerko, lahko naenkrat spremeni v očeta njegovega najlepšega vnuka.

(Judovski pregovor)

• Stari starši so dvakrat otroci.

(William Shakespeare, angleški dramatik)

• Ko sem bil star štirinajst let, se mi je stari oče zdel tako neumen, da sem ga komaj prenašal. Ko sem bil star enaindvajset let, pa sem bil presenečen, koliko se je ta stari mož v sedmih letih naučil.

(Mark Twain, ameriški pisatelj in humorist)

• Zrasti moraš sam, ne glede na to, kako

velik je bil tvoj stari oče. (Irski pregovor)

• Nihče ne more narediti za majhne otroke tega, kar naredijo dedki in babice. Stari starši na življenja vnukov posujejo čarobni prah. (Alex Haley, ameriški zgodovinar in pisatelj)

• Kadar stari starši vstopijo skozi vrata, disciplina odleti skozi okno. (Ogden Nash, ameriški pesnik, pisatelj in dramatik)

• Dedek je oseba s srebrom v laseh in zlatom v srcu. (Ljudski pregovor)

• Babica je čudovita mati, ki je pridobila mnogo prakse. Dedek je na zunaj star, a znotraj mlad.

(Joy Hargrove, ameriški glasbenik)

• Biti dedek je ena izmed največjih radosti življenja, to je čudovito obdobje.

(Neznani avtor)

• Popolna ljubezen včasih pride šele s prvim vnukom. (Valonski pregovor)

Izbral Jože Jan

ŠTIPENDIJE

ZA ŠTUDIJE V SLOVENIJI

Želiš začeti ali nadaljevati študij v Sloveniji? Lahko se prijaviš za stipendijo!

Vsi pogoji so objavljeni tu:

<http://svobodnaslovenija.com.ar/stipendije-slo-2018-2019/>

PRIJAVE DO 30. SEPTEMBRA 2019

OSEBNE NOVICE

ROJSTVO

V sredo, 11. septembra, je bila rojena Indiana GOLOB. Njena starša sta Maria P. Figueiredo in Nikolas Golob. Čestitamo!

MALI OGLASI

Krvavice, pečenice, suhe klobase (prekajene), čevapčiče

lahko naročite pri Franciju Miklavcu
tel/whatsapp 11 2766 8343

“ŽIVLJENJE JE POTOVANJE- POSKRBI, DA BO RADOSTNO IN POLNO LEPIH TRENUTKOV”

52. PRISTAVSKI DAN

11.00 ZBIRANJE
11.15 DVIGANJE ZASTAV
11.30 SV. MAŠA
13.00 KOSILO
16.00 KULTURNI PROGRAM
Ples Folklorne Skupine Pristava

IGRA: “MOJ FELIKS” (REŽIJA: DOMINIK OBLAK)
Razstava umetnikov in podjetnikov

PRIJAVE ZA KOSILO:
DRUŽINA Kenda 4627-4935
DRUŽINA Mavrič 7524-1209

SOFINANCIRA URAD ZA SLOVENCE PO SVETU
V NEDELJO 29. SEPTEMBRA -
REP. ESLOVENIA 1851

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA

53. obletnica

Nedelja 6. oktobra
v Slovenski hiši

Pesem dobrote

Ob 16.uri
sv.maša za vse žive in rajne članice
poklon pred spomenikom naših
mučencev

Ob 17.uri
kulturni program v dvorani škofa
Rožmana poje pevski zbor iz San
Martina pod vodstvom prof. Lučke
Marinček-Kastelic

Dani Grbec: Martin Krpan in Brdavs

POGOSTITEV VSEH NAVZOČIH

S sofinanciranjem Urada R.S.za Slovence v Zamejstvu in po Svetu

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak

SVOBODNO SLOVENIJO SOFINANCIRA URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

Priloga s slikami Slike Sofi Bokalič, Matjaž Godec in Janko Koželnik

58. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

LEPOTICA IN ZVER

Priloga | OB 70. OBLETNICI SLOMŠKOVE ŠOLE

Marcelo Brula

• **Dva potepena šolarja sta v šolo v kup hodila, kaj naj bi danes v šolo šla, tja v gozd se bova skrila!**

Kolikokrat je ta Slomškova zazvenela v 70 letih! Nad 900 učencev jo je recitalo z veseljem, naglas, kakor so nas naučili požrtvovalni učitelji. Pa bi kdo lahko rekel, da so lenuhi, potepuhi? Brez dvoma, da ne. Soboto za soboto otroci radi zahajajo v našo šolo. Tukaj se otroci sredi učenja slovenščine, slovstva, zemljepisa, verouka in petja povezujejo in ustvarjajo bratske vezi, postanejo za vedno povezani med seboj! Kako hitro mineva čas, in kmalu se otroci spremene v nove učitelje...

• **Tiho nam tečejo dnevi in leta, pridejo in odidejo v vek. Gore postavi jim celega sveta, ne boš zajeziti mogel njih tek.**

Danes smo že vsi učitelji slovenske šole rojeni v Argentini. Smo sad dela naših prednikov, ki so v nas zasejali ljubezen do vsega, kar je slovenskega. Z isto ljubeznijo kot prvi učitelji, z istim idealizmom še naprej učimo naše najmlajše, da bo naš košček Slovenije v Argentini še vedno živ! Kot je napisala naša prva voditeljica Anica Šemrov: V njihovem delu vidim bodočnost naše slovenske skupnosti. Hvala vsem voditeljicam, voditeljem, učiteljicam in učiteljem! Naj vam Bog stoterokrat povrne!

• **Kdo te je ustvaril, dete mlado? Kdo ti dal dušo in telo? Kdo ti da kruha, kdo ti da pit', kdo ti da zdravje, se veselit'?**

Prvi in najvažnejši steber naših šol in celotne skupnosti je Bog! Verouk in prejem zakramentov so vsa ta leta bili jedro naše sobotne šole. Naš prvi katehet Janez Kalan nam je pred 60 leti dejal: Prosim vas, držite skupaj. Če boste med seboj složni in boste v Slomškovem duhu še naprej živeli po krščanskih načelih in gojili narodno zavest, potem se vam ni treba ničesar bati

in boste na argentinski zemlji našli zaželeni mir. Slomškov dom naj bo naš skupni dom, Slomškova šola pa naj polaga v srca naših najmlajših semenih slovenstva in krščanstva. Zahvala našim desetim katehetom, ki so vsa ta leta skrbeli za krščansko rast naših otrok! Ponosni so lahko, saj je iz naše šole kar 6 duhovnikov!

• **Jaz zjutraj se zbudim in moram pesmi peti, potem med brazde se spustim, si živež oskrbeti.**

Drugi glavni steber naših šol sta pesem in nastopi. Koliko pridobe otroci ne samo v besednem zakladu, ampak za nadaljno življenje! Odkrivamo talente in otrokom nudimo veliko priložnosti za vsestransko udejstvovanje. Zahvala vsem pevovodjem in režiserjem!

• **Atej! Meni križ storite; Mama! Mene pokropite; da prav lahko, sladko spim, naj vaš žegen zadobim.**

Na misli o šoli je prvi predsednik doma Janez Brula dejal: k temu pa moramo pridati tudi še sodelovanje staršev, ki so prav razumeli vrednost in poslanstvo šole: mnogokrat so z nemalimi težavami in žrtvami vodili otroke v to šolo zajemat znanje. Brez teh malih in osebnih žrtvic bi tudi ne bilo slovenske šole. Zato: prisrčna hvala tudi staršem za njihovo vztrajnost! Očetovim besedam dodam še to: Gracias a quienes sin conocer nuestros orígenes y nuestra cultura aceptan que sus hijos aprendan y amen las tierras de sus ancestros. Gracias por permitirnos ser parte y gracias por ser ustedes parte nuestra.

Kaj pomeni 70 let šole? To je 70 let neprestanega garanja, neprecenljivih žrtev in odpovedi. Predvsem pa je 70 let ljubezni in veselja! Ljubezni do Boga, Slovenije in naših korenin!

• **Le kdor se skrbno rad uči, in pridno v šolo hodi, se lahko vsega veseli ker angel njega vodi!**

Spoštovani gostje, bivše voditeljice, bivši in sedanji učitelji in učenci, drage družine, dragi prijatelji, bodite dobrodošli in hvala ker z nami praznujete 70-letnico Slomškove šole!

Marcelo Brula | voditelj Slomškove šole

Irena Urbančič Poglajen

Draga Slomškova šolska družina in vsi navzoči!

Danes nam srce kipi od veselja, iz njega pa veje zahvala, mnogo prošenj in želja, katere sem zvezala v najlepši šopek in ga vam, draga Slomškova šola, v imenu vseh slovenskih šol z ljubeznijo poklonim!

Danes ponosno obhajate praznik 70-letnice vaše šolske trdnjave na argentinskih tleh! Trdnjava, ki ste jo zgradili, nosi pečat žrtev, odpovedi in nesebične ljubezni mnogih delavcev vašega šolskega vinograda. Ko so zapuščali svoj dragi rodni kraj, jih je prav tista globoka ljubezen navdihovala in spodbujala, da so premagovali življenjske težave za ohranjanje krščanskih in narodnih vrednot. V zavetju te trdnjave sme mladi rod, rojen pod južnim križem okušati ta bogati sad!

Slovenski ideali so se globoko zasedrali v srca vseh, ki so obiskali vašo šolo. V njej so se vzgajali v osebe, ki ne pozabljajo, da so vrednote tiste, ki spreminjajo svet! Slomškova bakla naj vam še v nadalje sije, da boste z njo postali svetilniki vašim potomcem pri rasti v pokončne ljudi, ki bodo Bogu, slovenskemu in argentinskemu narodu v veselje in ponos!

Slovenske šole vam k današnjemu slavlju iskreno čestitam! Posebne čestitke in zahvala pa naj gre sedanjemu voditelju, g. Marcelu Bruli, ki nosi na svojih ramah ne samo težo vaše šole, temveč - kot šolski referent - težo celotne šolske družine v Argentini. Hvala Marcelo, za skrbno delo, vztrajnost in ljubezen!

Pred 20. leti, 19. septembra 1999, je bil proglašen za blaženega vaš in naš skupni

šolski zavetnik, Anton Martin Slomšek! Ko je govoril o vzgoji je dejal, da je to "temeljni kamen, na katerem sloni vsa poznejša človekova usoda" in dodal, "brez Boga, ni sreče doma!"

Pa še tole je zapisal: "Šola mora biti trojna: doma začeti, v učilnici napredovati, v cerkvi pa dovrševati!" Zato se danes s hvaležnostjo spominjamo vseh učiteljev, vzgojiteljev in katehetov, ki so se in se še trudijo, da navdušujejo otroke za vse dobro in plemenito, za ohranitev slovenskega jezika in jim pomagajo Boga prav spoznati in Ga ljubiti!

Poleg šolskih vzgojiteljev - živih in pokojnih - pa je prav, da izrazimo priznanje tudi staršem in stari staršem. Vi ste prvi, ki sadite v srca vaših otrok in vnukov ljubezen do slovenske besede, učite male roke sklepati k molitvi in z njimi pojete, da ob bogastvu slovenskega jezika, občutijo bližino Stvarnika.

V sedmih desetletjih se je marsikaj spremenilo, a to je znak naravnega razvoja. Stojimo pred novimi izzivi časa. Iščemo nova obzorja, v katera zasidrati to, kar smo prejeli. Zato bodimo starši in učitelji med seboj složni in povezani. Bodimo tudi živa vez v vsej slovenski skupnosti. Obračajmo se k svetemu Duhu, da nam razsvetli misli in srce, da bomo kos potrebam, - te zahtevajo iznajdljivih prijemov - za uspešno delovanje v bodoče in obogatitev slovenskega življa med nami!

Ob 70-letnici se za vso bogato žetev z vami veselimo in se zahvaljujemo Bogu za Njegov blagoslov in pomoč!

Dragi učitelji in vzgojitelji, dragi prijatelji Slomškove šole! Cvet slovenskih šol vam iz srca kliče: "Še mnogo, mnogo plodnih let, da bi skupaj obhajali najmanj sto let!"

Irena Urbančič Poglajen

voditeljica Balantičeve šole, v imenu vseh slovenskih šol v Argentini

Alain Brian Bergant

Cenjene Slovenke in Slovenci, dragi prijatelji, lep dober večer vsem skupaj in vsakemu posebej!

Uvodoma bi povedal nekaj besed o sebi, saj se vam v vlogi veleposlanika Republike Slovenije v Argentinski republiki predstavljam prvič....

Z veliko odgovornostjo začenjam svoj mandat veleposlanika v Argentini, ki je pristojno tudi za Čile, Peru, Urugvaj in Paragvaj. Z začrtanimi nalogami svojih predhodnikov, bom nadaljeval z dinamiko političnega dialoga med Slovenijo in Argentino. Med prednostnimi nalogami svojega dela sem si zastavil promocijo gospodarske diplomacije ter aktivno delovanje na področju kulture in znanosti. Izpostavljam, da si bom s profesionalnim in nepristranskim načinom dela, skupaj s sodelavkami veleposlanštva, močno prizadeval za še tesnejše odnose s slovensko skupnostjo, izvajanje skupnih projektov, ohranjanje in krepitev slovenske identitete, pripadnost in vez z matično domovino ter promocijo krepitev medsebojnega zaupanja, ohranjanja domoljubnosti in ponosa pripadnosti slovenstvu. Zato se zelo veselim našega sodelovanja in vedite, da so vam vrata

našega veleposlanštva zmeraj odprta.

V veliko zadovoljstvo in čast mi je, da sem danes med vami in sem prisoten na tako pomembnem dogodku, kot je praznovanje 70. obletnice Šole Antona Martina Slomška. Anton Martin Slomšek ima posebno mesto v slovenski zgodovini. Zelo veliko je naredil za slovenski jezik in kulturo, svoje delo je usmerjal v krepitev narodne zavesti in kulturni napredek. Iz zgodovinskih dogodkov je hitro izluščil pomembne odločitve za prihodnost. Njegovo zlato življenjsko geslo je bilo: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.« Za škofa je bil posvečen 5. julija 1846 v Salzburgu. Papež Janez Pavel II pa ga je 19. septembra 1999 razglasil za blaženega in določil za njegov godovni dan, dan njegove smrti, 24. september.

Slovenski jezik in kultura rasteta iz tisočletnega boja za naš narodni obstanek. Iskanje zgodovinskih utemeljitev nas popelje do prvih pisnih zapisov v slovenskem jeziku, k Brižinskim spomenikom. Slovenščina se je obdržala kot samostojen jezik med velikimi, ker se je v njej pretakala moč združevanja naroda. Iz jezika kmetov je z velikani naše jezikovne in narodne zgodovine prerasla v poglobitveni temelj naroda. Adam Bohorič nam je v 16. stoletju poklonil eno prvih evropskih slovnice, ki ji je sledil eden prvih prevodov Dalmatinove Biblije. Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik, je bil tudi pisec učbenikov, jezikoslovec in prevajalec.

Poleg teh zgodovinskih osebnosti se spominimo tudi mnogih drugih znamenitih Slovencev, ki so na različnih področjih znanosti in druge ustvarjalnosti, našega kulturnega in političnega razvoja, ponesli ime slovenskega naroda v svet. Ob njih pa imata dr. Franca Prešeren in Ivan Cankar posebno vlogo. Slovenščini sta poklonila izrazno moč opisa ljubezni, trpljenja in sreče tako v poeziji kot leposlovju.

Slovenščina v zgodovini ni bila vedno priznana. Naši predhodniki so bili ob uporabi slovenskega jezika pogosto zmerjani, preganjani in zatirani. Soočeni so bili s številnimi raznarodovalnimi pritiski, najbolj pri javni rabi jezika. Slovenci nismo dovolili menjave slovenščine z nemščino, italijanščino in srbohrvaščino. Nikoli nismo privolili v »nadjezik« tujca. Tudi nasilno spreminjanje priimkov, uvajanje tujega učnega jezika v šole in zamenjava uradnega jezika z jezikom okupatorja niso bili uspešni. Skozi vso to kalvarijo zgodovinskih pretresov smo Slovenci ohranjali in razvijali svojo materinščino.

Današnja generacija Slovencev doživlja obdobje, ko se naš materni jezik uporablja v vseh položajih. Slovenija se v vseh mednarodnih stikih predstavlja s slovenščino, ki je z našim vstopom v EU postala eden od 24 uradnih jezikov EU.

Vaša šola ni bila po naključju poimenovana po tako pomembni osebnosti iz slovenske zgodovine. Slomškova leposlovna dela, po-

ezija in življenjska načela so vaše vodilo že sedemdeset let. Šola je leta 1949 potekala v obliki tečaja. Počasi in vztrajno ste s trudom in s prostovoljstvom številnih učiteljev in učiteljic ter duhovnikov uspeli oblikovati sobotno šolo. Z učenjem slovenskega jezika, zgodovine in kulture, kot tudi s športom, ste uspeli v vseh teh letih ohraniti in krepiti slovenstvo med mladimi, če se ne motim jih je blizu 1000, ki so obiskovali vašo šolo in kasneje postali pevci, pesniki, pisatelji, znanstveniki, obrtniki,.. eden od učencev je bil tudi ugledni misijonar Peter Opeka in svetovno priznana mezzosopranistka Bernarda Fink.

Iz srca bi vam rad čestital za dosedanje delo in zaželel veliko uspeha pri vašem delu tudi v prihodnje. Veselim se ogleda muzikala Lepotica in zver, saj vem, da ste v njegovo pripravo vložili veliko vašega časa, truda in talenta.

Slomškov dom v Ramos Mejii tu v Argentini, je poleg Slomškovega doma v Celovcu v Avstriji in Humanističnega in družbeno-ekonomskega liceja Anton Martin Slomšek v Trstu v Italiji eden izmed treh domov, ki nosi njegovo ime. Zato mi dovolite, da zaključim z mislijo Antona Martina Slomška o domovini: »Domovina je naša ljuba mati. Bodimo si med seboj kakor dobri otroci in pomagajmo iz vseh moči k sreči domovine in vsakega prebivalca«.

Alain Brian Bergant
veleposlanik Republike Slovenije

Priloga | OB 70. OBLETNICI SLOMŠKOVE ŠOLE

OD ZAČETKOV DO DANES...

Jure Komar

Danes praznujemo 70. obletnico Slomškove šole tukaj v Ramos Mejii, neprekinjenega poučevanja slovenskega jezika novim generacijam. Tiho delo učiteljic in učiteljev, ki so z velikim trudom sejali in gojili v teh mladih rodovih ljubezen do slovenskega jezika in kulture.

Ta slovenski jezik, ki kaže pripadnost naši Sloveniji, ki je steber naše skupnosti, ki nam dovoli da spoznamo slovensko kulturo, da se povežemo z našimi brati Slovenci kjerkoli po svetu.

Dolg je seznam učiteljic in učiteljev, veliko nas je že zapustilo, ki so z srcem prevzeli to prostovoljno nalogo za naše male. Njim večna hvaležnost.

Naša dolžnost je podpreti, da se to delo nadaljuje, da bodo mlajše generacije še naprej imele možnost spoznati in vzljubiti slovenski jezik in z božjo pomočjo bo Slomškova šola tudi v bodočnosti praznovala nova desetletja.

V imenu Zedinjene Slovenije vam izročam priznanje za storjeno delo v teh letih.

Hvala lepa!

Jure Komar | predsednik društva Zedinjena Slovenija

Marko Selan

Spoštovani!

Naša draga šola Antona Martina Slomška danes praznuje visoki jubilej. Sedemdeset let življenja, truda, požrtvovalnosti, skupnega dela.

Kar veliko članov naše srenje je skozi 10 let preživele sobote jutraj v šoli; za vsakega so bila to najdražja leta, saj so otroška leta tista, ki nam za vedno ostanejo v spominu kot čas, ko smo bili brez večjih skrbi, brez kompromisov in polni načrtov za življenje.

Številni učitelji so darovali svoj čas, trud in tudi gmotna sredstva, da so otroci lahko odnesli od te šole majhen košček slovenstva in vzbudili v njih zavest pripadnosti narodu in skupnosti.

Vrsta voditeljev je skozi vsa ta leta vestno in natančno vodila razvoj in delovanje naše drage šole Antona Martina Slomška.

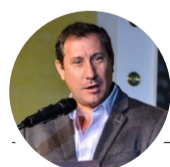
Zato gre danes najprej veliko priznanje in zahvala vsem njim.

Brez dvoma je prehojena pot odlična smernica za naslednje generacije, ki bodo na trdnih temeljih lahko gradile bodočnost Slomškove šole. Kajti močno se zavedamo bistvene vloge, ki jo ima šola v življenju Slomškovega doma in vemo, kako pomembna je za obstoj Doma.

Zato želimo še naprej podpirati ta steber, na katerem je zgrajena naša skupnost, da bo Slomškova šola tudi bodoče generacije pomagala vzgajati v slovenskem duhu.

V imenu vseh organizacij, ki delujejo v Slomškovem domu, želim Slomškovi šoli vse najboljše ob tem jubileju, in še na mnogo uspešnih let!

Marko Selan | predsednik Slomškovega doma

Štefan Godec

Ob praznovanju 70-letnice obstoja Šole Antona Martina Slomška, vam v imenu Slovenskega Srednješolskega Tečaja Ravnatelja Marka Bajuka izrekamo iskrene čestitke ob visokem jubileju.

Želimo vam v bodoče še veliko uspehov in plodovitih sadov v Vašem delu za ohranjanje slovenske besede in kulture. Naj Bog obilno poplača ves trud vaših sedanjih in nekdanjih sodelavcev.

Štefan Godec | Ravnatelj

Prve korake Slomškove šole beležimo v letu 1949. Takrat je začel delovati prvi tečaj v ramoškem okraju, ki pa je bil precej različen od »slovenske šole« ki jo danes poznamo. Otroci so se sprva zbirali ob nedeljah popoldne, včasih samo za veroučno uro. Ta prvi tečaj je leta 1949 obiskovalo 41 otrok, ki so jih poučevale gđč. Mija Markež, Anica Šemrov in Cvetka Grmek, katekizem pa g. Janez Kalan, s pomočjo g. Janka Merinika. Lastnih prostorov za pouk niso imeli: najprej je tečaj po naklonjenosti ramoškega župnika deloval kar v župnišču, nato v večji najeti hiši, kjer je stanovala skupina slovenskih družin, kasneje v majhni hiši, ki so jo kupili Slovenci ramoške srenje na ulici Castelli 28 in kjer danes stoji Slomškov dom. V prvih časih je tečaj imel samo dve skupini otrok: prva skupina je obsegala otroke od 1. do 3. razreda, druga skupina pa otroke od 4. do 6. razreda. Tudi učbenike si je bilo treba priboriti: najmlajši so uporabljali razmnoženo dvojno izdajo »Moje prvo berilo«, ostali pa čitanko »Naša beseda« (M. Mizerit - A. Majhen), ki jo je leta 1951 izdala Svobodna Slovenija. V naslednjih letih je višja skupina začela uporabljati prilogo revije Duhovno Življenje »Božje stezičice«, ki je pričela izhajati prav na pobudo g. Mizerita, kakor tudi občasnik »Pastirček«.

Društvo Slovencev že v začetku leta 1949 začelo poudarjati potrebo ustanovitve lastne slovenske šole, z uvedbo nedeljskih popoldanskih šol po krajih, kjer so takrat živele slovenske družine. To krajevno delovanje je bilo potrebno strniti in poenotiti, zato je msgr. Anton Orehar, kot odbornik Društva Slovencev, sklical za 27. julija 1949 sestanek slovenskih šolskih nadzornikov in učiteljev. Namen sestanka je bil razgovor o pomenu slovenskih nedeljskih tečajev za ljudskošolsko mladino, ter temu primerno ureditev pouka. Otroci naj bi se poleg verouka učili tudi branja, pisanja, domoznanstva in slovenskega petja.

Prvi namen slovenskih duhovnikov je bil verski pouk v slovenščini. Zato je zmerom bila krščanska verska vzgoja osrednji del »nedeljskih popoldanskih tečajev«. Martin Mizerit, šolski referent Društva Slovencev je dopolnil, da je namen tečajev »vzbujati in ohranjati v otrokih narodno zavest«. To je postala glavna skrb vseh učiteljev in staršev, ki pošiljajo otroke v slovenske šole.

Prvotni tečaj je počasi rasel. Iz ohranjenih arhivov beremo, da je bilo leta 1952 v Ramos Mejiji v višji skupini 8 dečkov in 12 deklic, v nižji pa 6 dečkov in 8 deklic, skupaj torej 34 učencev. Leta 1953 je delovalo v Buenos Airesu že 9 tečajev. Tega leta je tečaj v Ramos Mejia imel 28 otrok. Leta 1954 je bilo v Ramos Mejia 32, leta 1955 51 otrok, leta 1956 pa 71. Do leta 1961 se je število otrok vrtelo okoli 100. Ves ta čas je šola vodila gđč. Anica Šemrov, verouk sta pa otroke poučevala g. Janez Kalan in g. Matija Lamovšek.

Leta 1958 si je vsaka od takratnih 24 slovenskih šol izbrala ime po kaki znameniti slovenski osebnosti: pisatelju, pesniku ali škofu. Ramoška šola si je izbrala ime po škofu Antonu Martinu Slomšku, ki je prvi začel učiti otroke v slovenščini in jih navduševati za slovenstvo. On je bil najbolj primeren zgled za buditel slovenske zavednosti, tako v njegovih časih v Sloveniji, kjer je prevladoval nemški duh, kakor sedaj v tujem okolju, kjer prevladuje argentinska miselnost. Po

Slomškovi šoli je dobil pozneje tudi ramoški slovenski dom ime »Slomškov dom«.

Leta 1963 je šolski referent Zedinjene Slovenije Aleksander Majhen začrtal namene tečajev:

- Buditi pri otrocih slovensko zavest.
- Naučiti otroke slovensko brati in govoriti.
- Izoblikovati slovensko sestavino otrokove osebnosti.
- Oploditi otrokovo kulturo s slovenskimi vrednotami.
- Narediti most med starim in novim.
- Seznaniti otroke z ustvaritvami slovenskega kulturnega genija.

Število učencev Slomškove šole je počasi naraščalo. Leta 1964 je obiskovalo tečaj 106 otrok, njihov veroučitelj je bil dr. Alojzij Starc. Leta 1965 je Zedinjena Slovenija preimenovala vse tečaje v slovenske osnovne šole in jim imenovala voditelje ter učitelje. Slomškovo šolo je takrat vodila ga. Vera Holosan. Leta 1968 so začeli delovati krajevni šolski odbori.

Leta 1971 je začel v Slomškovi šoli delovati prvi otroški vrtec. Preuredili so se razredi po argentinskem šolskem sistemu: slovenske šole še danes obsegajo 10 let pouka (2 leti vrtca ter 8 razredov). Leta 1971 je prevzel vodstvo šole g. Marijan Schiffrer in kot katehet in dušni pastir ramoške skupnosti je pa takrat že deloval g. Jože Škrbec.

Leta 1972 je nastopila vodstvo ga. Lenča Zupan Malovrh, ki je šolo vodila skozi 24 let, do leta 1995.

Po letu 1970 je obisk Slomškove šole dosegel najvišja števila v svoji zgodovini. Leta 1971 je šolo obiskovalo 159 učencev, leta 1972 je število naraslo do 161, leta 1974 pa do 160.

Leta 1996 je prevzela vodstvo šole ga. Alenka Prijatelj Schiffrer, za njo pa leta 1997 Saša Zupan Omahna. Sledile so ji ga. Meta Debeljak Vombergar, Helena Rode in današnja voditeljica Mateja Hribar Šmalc. Leta 2001 je odšel po božje plačilo prelat g. Jože Škerbec. Skozi 32 let je otroke vzgajal v krščanstvu in jih pripravljaj na prejem zakramentov. Na njegovo mesto je kot katehet stopil g. Franci Cukjati.

Skrb za otroke se skozi vsa ta leta ni omejevala le na pouk raznih predmetov v slovenščini. Šola je otrokom nudila priložnost za razvoj svojih talentov na raznih področjih. Učenci Slomškove šole so svoj igralski talent lahko pokazali pri šolskih igrah in nastopih: skoraj vsako leto smo na ramoškem odru lahko uživali ob otroških igrah in prizorih, v samostojni izvedbi ali pa v sodelovanju pri krajevnih prireditvah. Težko je prešteti, koliko igrice je otroke naučila gđč. Anica Šemrov, po njenem odhodu tudi ni manjkalo požrtvovalnih režiserjev.

Pevski talent so otroci razvijali v zborčku Slomškove šole. Dolgo let je gđč. Anica v otroška srca vsajala ljubezen do slovenske pesmi, otroci so nastopali pri otroških sv.

mašah, šolskih nastopih in drugih prireditvah v Slomškovem domu.

Tudi za vzgojo telesa je skrbela Slomškova šola. Po končanih učnih urah so otroci imeli še športne in telovadne ure: veliko dvorišče in vrt sta bila kraj, kjer so skozi vsa ta desetletja učenci sledili pravilu: »Zdrav duh v zdravem telesu«. Žoga je bila vedno najljubša spremljevalka šolskega odmora: fantje pri nogometu, deklice pa pri igri »med dvema ognjema«, to je slika odmora v Slomškovi šoli.

V šolski knjižnici so se otroci lahko približali bogastvu slovenske besede. V zadnjem desetletju se je ta zaklad pomnožil še s filmi in zgoščenkami v slovenščini.

Poleg šolskih dejavnosti so otroci v Slomškovi šoli našli tudi razvedrilo. Vsakoletni šolski izlet je bil prilika, da se srečajo in spoznajo otroke iz drugih slovenskih šol, s katerimi bodo v bodočnosti delili klopi Srednješolskega tečaja. Veliko število učencev naše šole se je vsako leto udeleževalo otroške kolonije v Hanželičevem domu, za vse so to bila nepozabna doživetja. Bivši učenci so kasneje kot voditelji spremljali mlajše. Osmošolci so pa večkrat organizirali še posebno potovanje, kot zaključek skupaj preživetih let.

Šola je za učence večkrat pripravila tudi počitniške dneve: z igrami, ročnimi deli, petjem in športom so otroci v slovenskem okolju preživeli lepe ure tudi izven šolskega leta.

Vsakega decembra je otroke obiskal sv. Miklavž. S kakšnim veseljem so otroci vedno pričakovali ta dan!

Skrb šole je bila tudi duhovna rast otrok in njihovih družin. Poleg verouka in priprave na zakramente sv. spovedi, sv. obhajila in sv. birme, je šola pripravljala razne vzgojno-duhovne sestanke za starše in otroke. Mesečna otroška maša in vsakoletna družinska nedelja sta postali že prava tradicija v Slomškovem domu.

Delo učiteljev že dolgo let spremlja odbor staršev: šoli je na razpolago za pomoč in organizacijo vsega potrebnega za dober potek pouka.

Učitelji Slomškove šole so se vedno trudili, da bi se pri svojem delu izpopolnjevali. Redno so se udeleževali sestankov in seminarjev, ki so se skozi leta vršili v Buenos Airesu. Od leta 1994 dalje se pa udeležujejo tudi seminarja za strokovno izpopolnjevanje, ki ga prireja Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije, v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo. Veliko novih strategij in materiala za poučevanje so učitelji pridobili na teh tečajih, in s tem izboljšali kakovost svojega dela.

Cilji prvih let so živi še danes: »Skrbeti za ohranitev in okrepitev slovenske narodne zavesti, širiti prosveto in dvigati kulturno stopnjo, poglobljati duhovne vrednote v duhu slovenske krščanske tradicije.« Ponosni smo, da lahko našim otrokom, potomcev Slovencev, vsako soboto nudimo slovensko besedo, molitev in pesem. Starši so hvaležni učiteljem, da se brezplačno in neutrudno posvečajo otrokom. Ljubezen do slovenskih korenin, ki so jo sami spoznali v otroških letih, še naprej predajajo bodočim rodovom, da bodo še v bodoče živele besede zavetnika Slomškove šole: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike«.

Iz brošure ob 60-letnici Slomškove šole